

РЕШЕНИЕ

№ 7008

гр. София, 26.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 29.10.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Катя Аспарухова

ЧЛЕНОВЕ: Мария Ситнилска

Елка Атанасова

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Ива Цанова, като разгледа дело номер **7993** по описа за **2021** година докладвано от съдия Катя Аспарухова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 63, ал. 1 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

С решение от 18.06.2021г. по НАХД № 5422/2021г. на СРС, НО, 96-ти състав е потвърдено Наказателно постановление (НП) № Р-10-179 от 19.03.2021г., издадено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор (КФН), ръководещ Управление „Застрахователен надзор“, за нарушение на разпоредбата на чл.108, ал.1 от Кодекса на застраховането (КЗ), за което на основание чл. 644, ал. 2 от КЗ е наложено на Застрахователно дружество „Б. И.“ (ЗД „Б. И.“) АД административно наказание – „имуществена санкция“ в размер на 4 000 лева.

Срещу постановеното решение е подадена касационна жалба от ЗД [фирма], чрез адв. Г., с оплаквания за неправилност поради нарушения на материалния закон и процесуалните правила. Излагат се доводи за липса на повторност при налагането на санкцията. Поддържа се, че неправилно с НП е наложено наказание по чл. 644, ал. 2 от КЗ за нарушение, извършено в условия на „повторност“, поради липса на материалноправните основания за това, а именно – идентичност на извършеното нарушение и предходното такова. В тази връзка се твърди, че предходното нарушение е квалифицирано по чл. 107 от отм. КЗ. На следващо място, касаторът счита, че е неправилна квалификацията на нарушението, тъй като уредбата относно застраховка

„Гражданска отговорност“ по чл. 496 и сл. е специална по отношение на чл. 108 от КЗ. Отделно от това, касаторът счита, че за ангажиране на отговорността му по по-тежкия състав следва в АУАН да се съдържа пълно описание на фактите и обстоятелствата, при които е извършено нарушението, включително обуславящите квалифициран състав на нарушението, а в случая липсват такива факти в съдържанието на акта. С изложеното се обосновават и допуснати съществени процесуални нарушения, довели до накърняване на правото на защита на санкционираното лице, както и нарушаване на принципа *reformation in reus*. Твърди се също, че неправилно е определена датата на извършване на нарушението, без да се излагат аргументи в тази насока. Твърди се, че не е съобразена разпоредбата на чл.12 от ЗАНН при определяне размера на наказанието. Излагат се и доводи, че е следвало административнонаказващият орган да приложи чл. 28 ЗАНН, тъй като не са възникнали вреди в следствие от нарушението. С оглед изложеното се моли за отмяна на решението и потвърденото с него НП. Алтернативно – НП да бъде изменено, като се преквалифицира нарушението от чл. 644, ал. 2 КЗ на чл. 644, ал. 1, т. 1 КЗ и бъде наложена имуществена санкция в минимален размер.

В съдебно заседание касаторът не се представлява.

Ответникът – КФН, се представлява по делото от юрк. Г., който оспорва касационната жалба по подробно изложени съображения в депозираните писмени бележки. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурорът от СГП дава заключение, че касационната жалба е неоснователна и предлага да бъде оставена без уважение.

След като се запозна с обжалваното съдебно решение, обсъди наведените касационни основания, доводите на страните и доказателствата по делото, Административен съд София – град, Деветнадесети касационен състав, след съвещание, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По допустимостта на касационната жалба:

Административен съд София – град намира, че касационната жалба е допустима, като подадена от надлежна страна по смисъла на чл. 210, ал. 1 АПК, във вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 ЗАНН, в преклузивния 14-дневен срок по чл. 211, ал. 1 АПК, във вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 ЗАНН и срещу съдебно решение, подлежащо на касационен контрол.

По съществуването на касационната жалба:

Разгледана по същество - касационната жалба е неоснователна и не са налице наведените касационни основания за отмяна на съдебното решение.

В производството пред СРС е установено, че по постъпила на 20.01.2021г. жалба от П. И. П. в КФН относно забавено произнасяне по претенция от страна на ЗД [фирма] била извършена проверка на документацията по щета № [ЕГН].

За извършване на проверка по случая с писмо от 21.01.2021г. били изискани от ЗД [фирма] писмени обяснения, заверени копия от документи, както и конкретна информация и доказателства относно това дали и кога от потребителя на застрахователна услуга са изисквани и съответно представени допълнителни доказателства по смисъла на чл. 106 от КЗ и кога е представено последното по време доказателство по претенцията.

Отговорът на застрахователя бил получен в КФН с писмо на 01.02.2021г.

След запознаване с цялата представена документация по случая било установено следното:

На 30.06.2020г. била предявена претенция пред ЗД [фирма] вследствие на подадено

от П. П. уведомление за щета по повод на настъпило застрахователно събитие - ПТП с увреден л.а. „Х. Джаз“ с ДК [рег.номер на МПС] , като претенцията била заведена под № [ЕГН] на основание договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите на виновния за произшествието водач, застрахован от ЗД [фирма] – застрахователна полица № BG/02/119002997391.

При завеждане на претенцията на 30.06.2020г. ползвателят на застрахователни услуги представил на застрахователя документи, необходими за установяване на основанието и размера на претенцията, данни за банкова сметка за изплащането ѝ били предоставени на 02.07.2020г. На същата дата е извършен оглед на автомобила. На 07.07.2020г. бил извършен допълнителен оглед на автомобила. След тази дата други доказателства във връзка с претенцията не били изисквани или представяни. Застрахователното обезщетение в размер на 1041,81 лв. било изплатено по банковата сметка на П. на 28.01.2021г.

След като установили, че застрахователят не е изисквал допълнителни доказателства, проверяващите приели, че 15-дневният срок по чл. 108, ал.1 от КЗ в случая започва да тече от датата на представяне на последното доказателство от ползвателя - 07.07.2020г. В тази връзка е установено, че до изтичане на 15-дневния срок - т.е. до 28.07.2020г. /вкл./, застрахователят не се е произнесъл по предявената пред него претенция, като нито е определил и изплатил размера на обезщетението, нито е постановил мотивиран отказ.

При така изложената фактическа обстановка бил издаден АУАН № Р-06-92/04.02.2021г. и процесното НП № Р-10-179/19.03.2021г., с което за нарушение на чл.108, ал.1 от КЗ е наложена имуществена санкция по чл.644, ал.2 от КЗ в размер на 4000 лв. Ответникът се е мотивирал със санкционната разпоредба, касаеща нарушение с посочения състав, извършено при условията на повторност по съображения, че деянието е извършено в 1-годишен срок от влизане в сила на НП Р-10-821 от 17.09.2019г. /в сила от 16.03.2020г./.

За да постанови обжалваното решение, въззивният съд е приел от правна страна, че както в АУАН, така и в НП е описано пълно и точно извършеното нарушение, обстоятелствата, при които е осъществено, и законовите разпоредби, които са нарушени, както и че същите са издадени от компетентни органи в сроковете по чл. 34 от ЗАНН. По същество е приел, че нарушението е безспорно доказано от обективна страна, квалифицирано е правилно от наказващия орган, като съответна по вид и размер е и наложената административна санкция предвид конкретните обстоятелства, при които е извършено нарушението. Отговорено е на възражението относно отразяването на квалификацията признак на нарушението – повторността, като е отбелязал, че той е елемент от правната страна на нарушението и не е необходимо /а и винаги възможно/ да бъде отразен от актосъставителя при съставяне на акта. Намерил е, че не са налице основания за прилагане на чл. 28 от ЗАНН. По изложените съображения съдът е достигнал до извода, че административнонаказателната отговорност на дружеството - касатор е ангажирана законосъобразно, поради което е потвърдил НП.

Настоящият касационен състав напълно споделя мотивите на районния съд, че издаденият АУАН и наказателно постановление съдържат законоустановените реквизити и отговарят на изискванията на чл. 42 и 57 от ЗАНН.

От представените по делото доказателства по несъмнен начин се установява извършването на нарушение на чл.108, ал. 1 от КЗ от дружеството ЗД [фирма]. По

силата на чл. 108, ал. 1 от КЗ застрахователят е длъжен да се произнесе по всяка претенция в срок от 15-работни дни от представяне на доказателствата, като определи и изплати обезщетение, или мотивира своя отказ. В разглеждания случай 15-дневният срок започва да тече от 07.07.2020г., когато са представени пред застрахователя всички необходими за определяне на щетата доказателства, и изтича на 28.07.2020г. Безспорно е, че застрахователното обезщетение е изплатено на 28.01.2021г. – с половин година закъснение от законоустановения срок.

Макар да не се сочат конкретни доводи в жалбата за твърдението, че датата на нарушението е неправилно определена, съдът прецени същото за неоснователно. 15 работни дни, считано от деня, следващ датата на представяне на всички доказателства пред застрахователя – 07.07.2020г., изтичат точно на 28.07.2020г. – работен ден. На следващия ден – 29.07.2020г., застрахователят вече е в неизпълнение и осъществява състава на чл. 644, ал. 1, вр. с ал. 2 от КЗ, вр. с чл. 108, ал. 1 КЗ.

Не се споделя твърдението на касатора за неправилна квалификация на деянието, тъй като деянието правилно е квалифицирано като нарушение на нормата на чл. 108, ал. 1 от КЗ. Нормите на Глава четиридесет и седма „Задължителна застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите“ (чл. 477 – чл. 505) не дерогират изцяло приложението на Глава седма от КЗ „Организация на дейността по уреждане на застрахователни претенции“ (чл. 104 – чл. 109). Последните регламентират правила за дейността на застрахователите по уреждане на всеки вид застрахователни претенции, с които съответните дружества следва да се съобразят при сключването и изпълнението на застрахователни договори от даден вид, като не въвеждат ограничителни, по-тежки правила за одобряване и изплащане на обезщетенията от тези, които законодателят изначално е посочил в разпоредбите на чл. 104 и следващите от КЗ. Съгласно чл. 106 от КЗ, застрахователните претенции се завеждат по реда и в сроковете, предвидени в застрахователния договор пред застрахователя, като се предвижда представянето на допълнителни доказателства от потребителя на застрахователната услуга. От този момент /на представяне на всички доказателства/ започва да тече 15-дневният срок за обективизиране заключението на застрахователя да определи размера на обезщетението или мотивирано да откаже плащане, като в първия случай при положително становище – следва да извърши и плащането, постановено от законодателя. Съдържанието на разпоредбата на чл. 496 от КЗ следва да бъде изведено чрез тълкуването ѝ във връзка с чл. 108, ал. 1 от КЗ. Застрахователят трябва, на първо място, да се ръководи от разпоредбата на чл. 108 от КЗ, която е обща и касае всички видове застраховки и предвижда задължение за застрахователя да се произнесе в срок от 15 работни дни от представянето на допълнителните доказателства. Действително, разпоредбата на чл. 496 от КЗ е специална по отношение на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, но нейното приложение не изключва приложението на общата разпоредба чл. 108 от КЗ, а само я допълва, като детайлизира изискванията към застрахователя относно срока за произнасянето му и гарантира ефективно упражняване на правата на засегнатите лица и правна сигурност.

Относно квалификацията на нарушението като повторно настоящият касационен състав намира изложените в жалбата възражения за неоснователни. Съгласно чл. 644, ал. 2 КЗ „при повторно нарушение наказанието по ал. 1, т. 1 е от 1000 до 6000 лв., а по ал. 1, т. 2 - от 2000 до 40 000 лв.“. Легална дефиниция на повторно нарушение се съдържа в пар. 1, т. 51 от ДР на КЗ - извършено в едногодишен срок от влизането в

сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същия вид нарушение.

На първо място, видно от текста на НП № Р-10-821/17.09.2019г., на което се е позовал ответникът, същото е издадено на застрахователното дружество за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ и касае липса на произнасяне в срок по претенция във връзка с увреждане на автомобил от лице, което е застраховано със застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ при жалбоподателя. Тоест, нарушението е същото по вид като процесното и в тази връзка твърденията за липса на идентичност на правната квалификация са голословни. Видно от представено копие на Решение № 1920 от 16.03.2020г. на АССГ, X. касационен състав, на посочената дата НП № Р-10-821/17.09.2019г. е влязло в сила. С оглед на изложеното процесното нарушение, за което жалбоподателят е санкциониран с НП № Р-10-179/19.03.2021г., е извършено в едногодишен срок /на 29.07.2020г./ от влизане в сила на предходното НП.

На следващо място, повторността по смисъла на пар. 1, т. 51 от ДР на КЗ е квалифициращ белег на нарушението и се отнася до прилагане на санкционната разпоредба при определяне и налагане на наказанието, което е в компетентността на административнонаказващия орган, а не на актосъставителя. Окончателната правна квалификация, респективно юридическото обвинение, се формулира с НП с оглед на събраните в хода на производството доказателства, които няма как да са били известни при образуването на административнонаказателното производство. Фактът на повторност е относим към определяне на съответното наказание и тъй като АУАН няма санкционен характер и не съдържа санкционна част, не е необходимо и в неговото съдържание да бъде отразено, че нарушението е в условията на повторност. По тази причина не е възможно това обстоятелство да бъде посочено още при съставяне на АУАН, а също така не е предвидено и сред реквизитите на акта, регламентирани в чл. 42 от ЗАНН. Въпросът за повторност на нарушението е въпрос относно вида и размера на наказанието, което съгласно чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗАНН е задължителен реквизит на НП.

Неоснователни са исканията на касатора, обективирани в жалбата, за преквалифициране на деянието по чл. 644, ал. 1, т. 1 от КЗ по причина, че тази санкция е предвидена за физически лица, каквото касаторът безспорно не е. Съгласно чл. 27, ал. 1 от ЗАНН „административното наказание се определя съобразно с разпоредбите на този закон в границите на наказанието, предвидено за извършеното нарушение“, а чл. 83, ал. 1 от ЗАНН „в предвидените в съответния закон, указ, постановление на Министерския съвет или наредба на общинския съвет случаи на юридически лица и еднолични търговци може да се налага имуществена санкция за неизпълнение на задължения към държавата или общината при осъществяване на тяхната дейност“.

На последно място ще се маркира, че не са налице и основанията за приложение на чл. 28 от ЗАНН, мотивирани в жалбата с факта, че в резултат от нарушението не са настъпили вреди. Процесното нарушение не се характеризира с по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на административно нарушение от съответния вид. Напротив, нарушението е извършено в условията на повторност и отразява трайна тенденция дружеството да нарушава сроковете за изплащане на обезщетения на увредените лица и като цяло уврежда обществените отношения по предоставяне на застрахователни услуги и осигуряване на застрахователно покритие на застраховани рискове. В случая, нарушението е

продължило значителен период от време – половин година, през който потребителят не е бил обезщетен за понесените вреди. Наред с това застрахователното обезщетение е било изплатено едва след като е подадена жалба от потребителя за забавянето и е извършена проверка от КФН по случая. В тази връзка не се приема от настоящия състав аргументът на касатора, че за потребителя на застрахователни услуги не са настъпили вреди. Забавеното произнасяне по претенцията несъмнено е накърнило интересите му. Поради това процесното нарушение не се откроява с по-ниска степен на обществена опасност от типичните нарушения от същия вид, напротив – то дори проявява по-висока обществена опасност предвид изложените доводи, поради което справедливо е наложена санкция в по-голям размер от законоустановения минимум. Следва да бъде отбелязано, че същата все пак е близо до най-ниското предвидено в нормата на чл. 644, ал. 2, предл. 2 КЗ наказание. Поради това настоящият състав намира, че не е нарушен чл. 12 от ЗАНН при индивидуализацията на наказанието. С оглед изложеното -решението на СРС следва да се остави в сила.

При този изход на делото съдът дължи произнасяне по своевременно заявената претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в полза на ответника, като намира същата за основателна. Предвид фактическата и правна сложност на делото нейният размер следва да бъде определен с оглед минимума от 80 лв. по чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. с чл. 27е от Наредба за заплащането на правната помощ, вр. с чл. 78, ал. 8 от ГПК.

Воден от горното на основание чл. 221, ал. 2, пр. 1 АПК, във връзка с чл. 63, ал. 1, изр. 2 ЗАНН, Административен съд София – град, XIX касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение от 18.06.2021г. по НАХД № 5422/2021г. на СРС, НО, 96-ти състав.

ОСЪЖДА ЗД [фирма], ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисия по финансов надзор съдебни разноски по делото в размер на 80 (осемдесет) лева.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: